

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ**

**D004 Бастапқы әскери даярлық педагогтерін даярлау білім беру
бағдарламалары тобының бейіні бойынша түсу емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ**

8D01401- Бастапқы әскери дайындық

Докторантура (PhD)

Алматы, 2022 ж

Құрастырушылар:

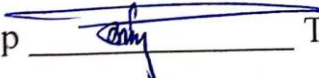
Ә.ғ.д., доцент Джакубақынов Б.Б.,

Магистр, аға оқытушы Ислямов Б.Б..

Абай атындағы ҚазҰПУ Өнер, мәдениет және спорт институты оқу-әдістемелік секциясында талқыланды. «10» 08 2022 ж., хаттама №10

Бағдарлама Абай атындағы ҚазҰПУ Өнер, мәдениет және спорт институтының кеңесімен бекітілді.

Хаттама № «10» 10.08, 2022 ж.

Директор Т.М. Қожағұлов

1. Жалпы ережелер

1.1 Осы «8D01401-Бастапқы әскери дайындық» білім беру бағдарламасы бойынша түсу емтиханының бағдарламасы «8D01401-Бастапқы әскери дайындық» дайындық бағыты бойынша оқуға түсушілер үшін түсу емтиханын өткізу тәртібін белгілейді.

1.2 «Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті» КАҚ (бұдан әрі – Абай университеті) білім беру бағдарламаларына оқуға түсетін тұлғаларды қабылдау тәртібі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №600 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларымен регламенттеледі.

1.3 Негізгі мақсат – жоғары моральдық-адамгершілік қасиеттері бар, өз бетінше ойлауға қабілетті жоғары білікті кадрларды даярлау.

2. Докторантураға түсушілерге қойылатын талаптар

2.1 Докторантураға түсушінің педагогика ғылымдарының магистрі дәрежесі, жалпы білім және зияткерлік деңгейі жоғары, аналитикалық ойлауы, бастапқы әскери дайындық білімнің әдістемесі, әскер тарихы бойынша білімі болуы тиіс.

2.2 Докторантураға түсушінің келесі білімі мен дағдылары болуы тиіс:

1) Бастапқы әскери дайындық білім әдіснамасы және оның теориялық негіздері саласындағы теориялық және практикалық жеке дайындық, әскери білімнің негізгі ұғымдары мен әдістері туралы хабардар болу.

2) Ақпараттық ағындардың тез жаңаруы мен өсуі жағдайында дәстүрлі әдістер мен әдістерді қолдану арқылы стандартты жағдайларда осы саладағы проблемаларды талдау және сыни бағалау қабілетіне ие болу.

3) Инновациялық, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, нақты дамып келе жатқан әлемнің жаңа жағдайларында проблемаларды шешу жолдарын анықтай білу, түйінді проблемаларды бөлу және тұжырымдау.

4) Ұлттық сана-сезімді, төзімділікті дамыту үшін білімді пайдалана білу, кәсіби тақырыптың сындарлы сұхбат құра білу; қызметтің практикалық мәселелерін (білім беру, зерттеу, қоғамдық) шешу үшін қажетті білімді генерациялау қабілеті; алынған білімді академиялық ұтқырлық және өзге де білім беру жүйелерінде бейімдеу үшін негіз ретінде пайдалану қабілеті.

3. Білім беру бағдарламасының пререквизиттері

3.1 Докторантурада кадрлар даярлау магистратураның білім беру бағдарламалары базасында жүзеге асырылады. Бұл ретте докторантураның білім беру бағдарламасының бейіні магистратура бағдарламасымен сәйкес келген

жағдайда, алдыңғы білім беру деңгейінің оқыту нәтижелері автоматты түрде танылады; докторантураның білім беру бағдарламасының бейіні магистратура бағдарламасымен сәйкес келмеген жағдайда докторантқа игеру үшін пререквизиттер белгіленеді. Магистратурада оқу кезінде міндетті пәндер тізбесіне кіретін келесі пәндер 8D01401 – «Бастапқы әскери дайындық» мамандығы бойынша докторантураның білім беру бағдарламасының пререквизиттері болып табылады:

1. Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы және әдістемесі (5 кредит)
2. Әлемдік әскер тарихы (5 кредит)
3. Ғылымның тарихы мен философиясы (5 кредит)
4. Жоғары мектеп педагогикасы (5 кредит).

3.2 Қажетті пререквизиттер тізбесін және оларды игеру мерзімдерін Абай университеті дербес айқындайды. Пререквизиттер ақылы негізде меңгеріледі. Пререквизиттер ретінде докторант тиісті деңгейдегі бейресми білім берудің оқыту нәтижелерін ұсынады, олар Абай университетінде Заңның 5-бабы 38-3) тармақшасына сәйкес танылады. Докторантураға бейіндік бағыттағы магистр түскен кезде оған пререквизиттер ретінде ғылыми-педагогикалық магистратураның педагогикалық бейінінің жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламасы қосымша белгіленеді.

4. Түсу емтихандарын өткізу тәртібі

4.1 Докторантураға түсушілер үшін түсу емтихандар басталғанға дейін қабылдау комиссиясы жүзеге асырады:

1) оқуға түсушілерге жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларының таңдалатын тобының мәселелері бойынша консультация беру, түсу емтиханының рәсімімен таныстыру;

2) оқуға түсушілердің құжаттарын қабылдау және тексеруді ұйымдастыру;

3) білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтиханын өткізуді ұйымдастыру (емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды ресімдеу тәртібі, нәтижелерді жария ету уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі түсіндіріледі).

4.2 Докторантураға түсу емтиханы қағаз форматында өткізіледі.

4.3 Абай университеті докторантурасына түсу емтиханы мыналардан тұрады:

1) эссе жазу;

2) білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарына жауаптар.

Эссені бағалау нәтижелерін жинақтау және білім беру бағдарламасы тобының профилі бойынша емтихан сұрақтарына жауап беру арқылы алынған балдардың жиынтығы қорытынды баға болып табылады.

4.4 Докторантураға түсушілер үшін түсу емтихандары 100 балдық жүйе бойынша бағаланады.

4.5 Түсу емтиханының нәтижелері баға ведомосімен, комиссия хаттамасымен ресімделеді. Комиссия хаттамасына төраға және қатысып отырған барлық комиссия мүшелері қол қояды.

4.6 Түсу емтихандарының нәтижелері емтихан өткізілген күні жарияланады.

4.7 Түсу емтиханын қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

5. Түсу емтиханының бағдарламасы

5.1 Докторантураға түсушілерге арналған түсу емтиханы эссе жазудан және емтихан билеттері бойынша ауызша жауаптан тұрады:

1) тақырыптар тізбесі бойынша эссе жазу – емтихан кезінде 1 сағат, көлемі кемінде 3 бет.

Эсседе жұмыс тақырыбы және магистранттың осы мәселеге жеке көзқарасы ашылып көрсетілуі керек. Эссеге осы мәселенің теориялық немесе тарихи ашылуын, тақырып бойынша оқуға түсушінің ғылыми білімін, берілген мәселенің немесе проблеманың ұлттық және әлемдік ауқымдағы болжамды шешімін қосуға болады. Эссе туындының талдамасын да қамтиды. Талапкер таңдалған тапсырма нысанын талдау тұрғысын өз бетінше таңдайды.

2) Бастапқы әскери дайындық пәнін оқытудың әдістемесі бойынша сұрақтарға ауызша жауап беру (билеттер бойынша) – 2 сағат.

Докторантураға түсушіге жауап дайындау үшін 30 минут беріледі. Жауапқа дайындық кезінде ол ауызша жауап парағында жазба жүргізуге міндетті. Емтихан тапсыру барысында оқуға түсушілерге емтихан билетінің мазмұны бойынша, сондай-ақ түсу сынағының бағдарламасы шегінде пәннің кез келген бөлімі бойынша да қосымша сұрақтар қойылуы мүмкін.

5.2 Эссені бағалау түрлері мен критерийлері:

Теориялық білім, әлеуметтік және жеке тәжірибе негізінде өз дәлелдерін құру қабілетінде көрсетілген аналитикалық және шығармашылық қабілеттердің деңгейін анықтау үшін эссенің келесі түрлері ұсынылады:

Эссе түрлері	Сипаттамасы	Эссенің көлемі
Мотивациялық	Оқуға түсушінің ғылыми-зерттеу қызметінеынталану себептері туралы дәлелдемесі (research statement)	250-300 сөз
Ғылыми-талдамалық	Оқуға түсушінің болжамды зерттеудің өзектілігімен әдіснамасына негіздеме беруі (research proposal)	
Проблемалық-тақырыптық	Пән білімінің өзекті аспектілері бойынша авторлық ұстанымын білдіру	

Эссені бағалау критерийлері

Критерийлер	Дескрипторлар	Балл
Тақырыпты ашу тереңдігі (11 балл)	проблема ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, теориялық деңгейде ашылған	5
	проблеманы ашу кезінде өзіндік көзқарасы (ұстаным, көзқарас) берілген	4
	әр түрлі дереккөздерден алынған ақпарат пайдаланылған	2
Айғақтау, дәлелдеу базасы (11 балл)	эссе тақырыбына сәйкес келетін ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерден дәлелдердің болуы	5
	себеп-салдарлық байланыстарды анықтау	4
	тарихи, әлеуметтік және жеке тәжірибелерден алынған фактілер мен дәлелдемелердің болуы	2
Тұтастық және мазмұндау логикасы (11 балл)	тұтастықтың болуы, эссенің құрылымдық компоненттері логикалық түрде байланысқан	5
	ішкі логиканың болуы, жекеден жалпыға қарай, жалпыдан жекеге қарай ойлау	4
	тұжырымдар мен қорытындылардың болуы	2
Сөйлеу мәдениеті (2 балл)	академиялық хат жазудың жоғары деңгейін көрсету (лексика, ғылыми терминологияны білу, грамматика, стилистика)	2
	Барлық балл саны	35

5.3 Емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады:

Блоктар	Сұрақтың сипаты	Балл саны
1-сұрақ (бірінші күрделілік деңгейі)	теориялық - теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін анықтайды	15
2-сұрақ (екінші күрделілік деңгейі)	практикалық - функционалдық құзыреттіліктің қалыптасу дәрежесін анықтайды (пән саласындағы әдістерді, технологиялар мен технологияларды қолдана білу)	20
3-сұрақ (үшінші күрделілік деңгейі)	зерделенетін пән саласын жүйелі түсінуді, зерттеу әдіснамасы саласындағы мамандандырылған білімді анықтайды (жүйелік құзыреттер)	30
	Барлық балл саны	65

Емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері:

Сұрақ	Бағалау критерийлері	Балл саны
1-сұрақ	зерттелетін пән саласының негізгі процестері туралы білімдерін көрсетеді; мәселенің ашылу тереңдігі мен толықтығы талқыланатын мәселе бойынша өз пікірін қысқынды және дәйекті түрде білдіреді	7
	ұғымдық-категориялық аппаратты, ғылыми терминологияны меңгерген	5
		3
	Жиыны	15
2-сұрақ	пәндік саласындағы проблемаларды шешу үшін әдістерді, техникаларды, технологияларды қолданады	9
	құбылыстарға, оқиғаларға, процестерге дәлелдер келтіреді, салыстырады, жіктейді; практикалық дағдылар негізінде тұжырым жасайды және қорытындылайды	7
	әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты талдайды	4
	Жиыны	20
3-сұрақ	теориялық және практикалық әзірлемелерді, ғылыми тұжырымдамаларды және ғылым дамуының қазіргі заманғы үрдістерін сыни тұрғыдан талдайды және бағалайды	13
	пән білімінің негізгі мәселелерін түсіндіруде әдіснамалық тәсілдерді жинақтайды	10
	процестерді, құбылыстарды, оқиғаларды талдау кезінде себеп-салдарлық байланыстарды анықтайды	7
	Жиыны	30
	БАРЛЫҒЫ	65

5.4 Түсу емтиханын өткізу регламенті.

Оқуға түсу емтиханының ұзақтығы - 3 сағат, осы уақыт ішінде оқуға түсуші эссе жазады, 3 сұрақтан тұратын емтихан билетіне жауап береді.

6. Емтихан материалы

6.1 Эссе тақырыптары:

1. Қазіргі жағдайдағы Бастапқы әскери дайындық мұғалімінің кәсіби сапалары
2. "Бастапқы әскери дайындық" мамандығының студенттерін даярлаудың тиімді шарттары»
3. Қазіргі заманғы жағдайда патриоттық тәрбие беру шарттары
4. Патриоттық тәрбие мәселелерінде педагогтердің құзыреттілігін арттыру
5. Жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу бойынша инновациялық практика
6. Әскери-патриоттық тәрбие бойынша БӘД мұғалімінің қызметі
7. Қазақстан Қарулы Күштерінің негізіне алынған дәстүрлер.
8. Қазақстан армиясының қару-жарағы
9. Қазақстан Республикасының Қарулы күштері-мемлекеттің әскери қауіпсіздігінің кепілі
10. Экстремизм мен терроризм ұлттық қауіпсіздікке төнген қатер

6.2 Ұсынылатын әдебиеттер

- 1 С.Х.Дошаков., С.Т.Каргин "Основы начальной военной подготовки" Учебное пособие. Караганда .2002г
- 2 Сборник нормативных документов и программ начальной военной подготовки. Алматы 1997г
- 3 Закон Республики Казахстан О воинской службе и статусе военнослужащих от 16 февраля 2012 года № 561-IV Основная литература
- 4 Строевой устав вооруженных сил Республики Казахстан Алматы -2010
- 5 Начальная военная подготовка Аманжолова - Алматы: Мектеп 2010
- 6 Военная доктрина Республики Казахстан от 29 сентября 2017 года №554
- 7 Правила организации и проведения призыва граждан на воинскую службу 2012 год.
- 8 Методика начального военного обучения И.Г. Назимко., Ф.Е. Штыкало. - 1997 г
- 9 Тактика В.Г. Резниченко 1984 г
- 10 Рамашов Н.Р., Иманбетов А.Н. Основы военно-патриотического воспитания: Учебно-методическое пособие. Караганда, 2013.

Өнер, мәдениет және спорт институты,
Академиялық комитеттің жетекшісі

З.Ж.Рабилова

Өнер, мәдениет және спорт институты
директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары

Р.Р.Берікбол